

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters, van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Ontsteking of verwonding mogelijke aanleiding voor abscessen

Hersenabces

De veehouder hield een kalf van twee maanden oud al enkele dagen extra in de gaten omdat het niet meer at. Toen datzelfde kalf sporadisch ook last kreeg van evenwichtsverlies, besloot hij de dierenarts te contacteren.

Het jonge rund had geen koorts en zag er niet teneergeslagen uit. Het dier kon nog stappen, hield daarbij de hals gestrekt en viel af en toe. Na een val lag het kalf met de kop achterovergeslagen. Wanneer het dier op de rechterkant lag, kon het zonder problemen op eigen kracht rechtkomen. Op de linkerkant had het kalf hulp nodig om op te staan.

Terloops meldde de veehouder dat de groep kalveren drie weken ervoor last had gehad van koorts, hoest en slikproblemen. Op basis van de symptomen bij dit ene kalf had ik het vermoeden dat het een hersen- of hersenvliesontsteking was. Om een juiste diagnose te kunnen stellen, besloten we het dier naar de kliniek te brengen, vooral omdat er misschien een verband was met de enkele weken eerder opgemerkte symptomen.

Op de kliniek werd het vermoeden van een hersenaandoening bevestigd. Op basis van de ziektehistoriek van deze groep vee werden keel, slokdarm en luchtpijp met een endoscoop onderzocht op de aanwezigheid van letsels als oorzaak van een eventuele ontsteking. Het onderzoek bleek negatief.

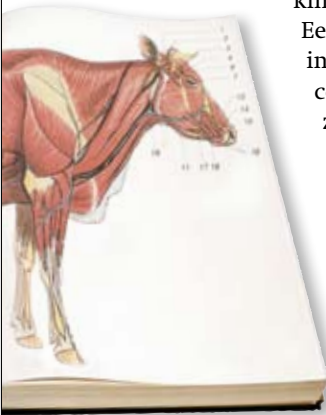
Ondanks de slechte prognose voor het kalf, werd op verzoek van de eigenaar toch een behandeling met antibioticum, ontstekingsremmer en vitamine B ingesteld. Omdat de toestand van het kalf na één dag niet aanzienlijk verbeterde, werd het kalf na overleg met de eigenaar geëuthanaseerd. Een lijkschouwing wees uit dat het kalf aan een hersenabces leed.

De encyclopedie **Hersenabces**

Bij een hersenabces is sprake van een abces of etterige ontsteking in de hersenen.

Een hersenabces kan door meerdere infecties ontstaan. Vaak treden abscessen in het lichaam op als een uitzaaiing vanuit een andere geïnfecteerde plek. Mogelijke oorzaken bij kalveren zijn navelinfecties, infecties na het onthoornen, drukletsels of eventuele wonden op poten of klauwen. Ook onvoldoende of onvoldoende lang behandelen van bijvoorbeeld een longontsteking kunnen aan de basis liggen.

Hersenabscessen zijn niet te behandelen. Ook voor abscessen op andere plaatsen in het lichaam bestaan weinig tot geen behandelingsmogelijkheden. Een antibioticumkuur werkt niet.

Uitwendige abscessen kunnen operatief geopend en gereinigd worden. In geval van een hersenabces is daar geen kans toe en is de prognose voor het dier slecht.

Omdat hersenabscessen niet te behandelen zijn, is preventie zeer belangrijk. Dat kan door de navel bij de geboorte goed te ontsmetten met joodtinctuur, op een doeltreffende manier te onthoornen, eventuele wondjes goed te verzorgen en infecties van allerlei aard afdoende en lang genoeg te behandelen. Verder spelen het afkalfmanagement, een propeere huisvesting en adequate biestverstrekking een voorname rol in het voorkómen van hersenabscessen.